

getroffen (vier doden, vier gewonden); de overlevenden sprongen van de oprit af en renden terug. Het 3de grensbataljon, met te weinig artilleriesteun en veel te weinig geconcentreerd aanvallend (hoe bitter wreekte zich, ook hier, het tekort aan scholing bij de militaire leiding!), had niets bereikt.

★

Zo ook, die 11de mei, in Rotterdam.

Meer en meer troepen kwamen er aan: het eerst, met militaire vrachtauto's, via Gouda, laat in de avond van 10 mei en in de daaropvolgende nacht twee van de drie bataljons die, samen met een compagnie mortieren en een compagnie pantserafweergeschut, op order van generaal Winkelman aan de reserves van het IIde legerkorps in de Grebbelinie onttrokken waren; het derde bataljon bracht het met de auto's niet verder dan tot Gouda, daar keerde de autocolonne door onduidelijke instructies terug – het grootste deel van dit bataljon moest dus in de nacht de afstand Gouda-Rotterdam te voet afleggen. Uitgeput arriveerde het in een stad die trilde van de emoties. Nog een vierde bataljon kwam er aan, dat, uit de reserves van het IVde legerkorps afkomstig, eerst naar Leiden gezonden was. Al die versterkingen waren de nauwelijks getrainde troepen die zich bij de verbijsterende inzet van de Duitse aanval in Rotterdam bevonden hadden, van harte welkom. Eén colonne vond er bij een barricade

‘een piepjong soldaat, nog een recruit, huilend van angst, hij staat hier de gehele nacht alleen, weet niet eens wat te doen als er iets gebeuren zou. ‘We komen je helpen, jongen, we zijn hier met achthonderd man.’ . . . Onze mannen liggen dooreen op de wagens en slapen, zover de kou het toelaat.’¹

Al bij al kwam een vijf-en-dertighonderd man aan nieuwe troepen in Rotterdam aan – een veelvoud van de misschien duizend militairen waarmee *Oberstleutnant* von Choltitz Rotterdam-zuid, het Noordereiland en het kleine bruggehoofd aan het noordelijke uiteinde van de Willemsbrug bezet hield. Hoe kon men de Duitsers uit die tactisch sterke positie verdrijven? Enkele luchtbombardementen (wij komen er nog op terug) mislukten. Veldgeschut kon niet in stelling gebracht worden aangezien het van het Noordereiland onmiddellijk onder vuur genomen werd. De enige batterij die op 10 mei aan Nederlandse kant bij de noordelijke oever opgesteld geweest was

¹ ‘Uit de memoires van aalmoezenier Verhoeven’, *Vrijl.*, p. 71.